Vestby kommune

Støttumveien barnehage

Støttumveien barnehage

ÅRSPLAN

2019

Søttumveien 9, 1540 Vestby
E-post: alexander.ulleberg@vestby.kommune.no
Tlf: 40426300 mob 98203544

Innholdsfortegnelse

Forside	s.1
Innholdsfortegnelse	s.2
Innledning	s. 3-4
Om Støttumveien barnehage	s. 5
Tilvenninger og overganger	s. 5-6
Samarbeid mellom hjem og barnehage	s.7
Vennskap og fellesskap	s.7
Lek	s. 8
Læring	s. 9
Kommunikasjon og spark	s.10
Omsorg	s. 11
Medvirkning	s.12
Livsmestring og helse	s.12
Danning	s.13
Bærekraftig utvikling	s. 14
Planlegging og vurdering	s. 15
Dokumentasjon	s. 16
Progresjonsplan for fagområdene	s. 17 – 21
Møteplan	s. 22-23
Komite plan	s. 24

Årsplan – Støttumveien barnehage 2018

Barnekonvensjonen - Barnehageloven - Rammeplanen

Vestby kommunes barnehager drives etter lov om barnehager med forskrifter og skal bygge på verdigrunnlaget som er fastsatt i internasjonale konvensjoner som Norge har sluttet seg til. Ny rammeplan for barnehager ble gjeldende fra 01.08.2017, og alle barnehagene jobber med å implementere denne i sitt arbeid med ny årsplan. I tillegg har vi lokalt Vestby kommunes vedtekter for barnehagene og serviceerklæring for barnehager. Kommunen har et handlingsprogram for RO barnehage hvor det overordnede målet er: *Barnehagen skal bidra til omsorg, lek og læring i et inkluderende miljø ut fra barns ulike forutsetninger.*

Felles for barnehagene i Vestby kommune

Foreldreaktiv tilvenning

Vestby kommunes barnehager praktiserer foreldreaktiv tilvenning. Vi ønsker at foreldrene skal være tilstede sammen med barnet i barnehagen den første uken når barnet starter. Foreldrene deltar i barnehagens aktiviteter og rutiner, slik at barnet får en myk og trygg overgang til barnehagehverdagen. Tilvenningen vil foregå i grupper med flere familier sammen, slik at foreldre også kan bli kjent med hverandre i nærmiljøet. Dette er nærmere beskrevet senere i planen.

Kompetanseutvikling for ansatte

Vestby kommune har ansvar for å bistå barnehagene med kompetanseutvikling og har en toårig kompetanseplan. Kompetanseplanen omfatter ulike tiltak for kompetanseutvikling for alle ansatte i barnehagene, og skal bidra til å utvikle den pedagogiske kvaliteten i barnehagene.
Kommunen drifter disse tiltakene:

- Nettverk for språk og adferd med fokus på autismespekterforstyrrelse
- Nettverk for flerspråklige ansatte
- Veiledning for nyutdannede barnehagelærere
- Pedagogisk verksted for pedagoger i barnehagene
- Fagbrev i barne- og ungdomsarbeid
- IBS – inkluderende skole og barnehagemiljø
- Lærende nettverk

Vestby kommune har to nye prosjekter dette barnehageåret:

Sammenheng og overgang mellom barnehage og skole/SFO

Vestby kommune har en felles plan for overgang mellom barnehage, skole og SFO. For å bidra til sammenheng og godt samarbeid om overgang mellom barnehage og skole/SFO er det viktig at ledere og lærere i skolen og i barnehagen har god kjennskap til hverandres virksomheter. Planen beskriver mål og tiltak for samarbeid mellom barnehage og skole/SFO.

Inkluderende barnehage- og skolemiljø

Vestby kommunes barnehager, skoler og SFO deltar i en felles toårig kompetanseutvikling om inkluderende barnehage- og skolemiljø fra 2018. Kompetanseutviklingen drives av Utdanningsdirektoratet og skal styrke barnehagers, skolers og eieres kompetanse til å skape og opprettholde gode barnehage- og skolemiljøer, og forebygge, avdekke og håndtere mobbing og andre krenkelser.

Samarbeid med andre instanser

Vi samarbeider med PPT, barnevernet, helsestasjonen og rehabiliteringstjenesten, hvor vi har et felles mål om å handle til barnets beste. RO-barnehage og PPT samarbeider om ressursteam som er et veiledningstilbud til barnehagene. Hensikten er tidlig innsats for å gi riktig hjelp til barnets beste.

Grønt flagg

Grønt flagg er en internasjonal miljøsertifiseringsordning rettet mot barnehager, grunnskoler, videregående skoler og folkehøyskoler hvor formålet er å sikre bærekraftig utvikling gjennom miljøopplæring. Sertifiseringen gjelder for ett år av gangen, hvert år må det derfor sendes inn søknad om fornyet sertifisering. Dette sikrer kontinuitet i miljøarbeidet.

Barnehagene fikk ny Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver fra 01.08.2017. Rammeplanen forplikter barnehagene til å utarbeide en egen årsplan som skal være et arbeidsredskap for barnehagens personale, og skal dokumentere barnehagens valg og begrunnelser. Dette barnehageåret vil vi være i en prosess med å implementere den nye rammeplanen i vårt pedagogiske arbeid. Årsplanen for 2018 vil derfor være en del av denne prosessen.

FORUTSETNINGER

Støttumveien barnehage er en kommunal barnehage som åpnet medio nov 2003. Vi har Vestby sentrum og «friluftsområder» i gangavstand fra barnehagen.

Antall barn: ca. 60 fordelt på 3 avdelinger: Disse tallene varierer gjennom barnehageåret

Antall voksne: 13 årsverk i grunnbemanning + varierende antall ekstra ressurser

Støttumveien er en barnehage med mange minoriteter, et mangfold som gjenspeiles i det daglige arbeidet gjennom systematisk jobbing med språk, lek og inkludering.

VERDIGRUNNLAG

Barnehagen baserer sin virksomhet på retningslinjer gitt i barnehageloven, internasjonale konvensjoner og rammeplan for barnehager, samt vedtektene gitt av Vestby kommune. Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver.

Barnehagens visjon er **«Sammen for den gode barndom**». Vi ønsker å skape denne «gode barndommen» for barna. Dette skjer gjennom at personalet ivaretar barnas behov for omsorg, lek og fremmer læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. I tillegg til å legge vekt på læring av sosial kompetanse, kunnskaper, holdninger og ferdigheter, er det helt avgjørende å skape et godt samarbeid mellom hjem og barnehage. Godt samarbeid mellom hjem og barnehage angående barnets danning, skaper forståelse for at verden henger sammen. Vi ønsker derfor at dere som foreldre skal komme med innspill.

Vi skal anerkjenne og ivareta barndommens egenverdi, barna skal bli møtt som enkelt individ, og få en god barndom preget av trivsel, vennskap og lek. Alle barna skal møtes som enkelt individer. Vi skal ha respekt for barnets opplevelsesverden!

Vi skal bruke mangfoldet i barnegruppen som en ressurs i det pedagogiske arbeidet, og støtte, styrke og følge opp barna ut fra deres egen kulturelle og individuelle forutsetninger.

Vi skal bidra til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd samt forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, skal vi håndtere, stoppe og følge dette opp.

Barna skal ha mulighet til ro, hvile og avslapping i løpet av dagen, dette gjelder også de barna som ikke sover i løpet av dagen.

Gjennom maten vi serverer skal vi gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.

TILVENNINGER OG OVERGANGER

I løpet av en barnehagedag er det mange overganger barna skal igjennom. Det starter allerede når de kommer til barnehagen. Her er det viktig at personalet møter og tar imot barnet slik at det føler seg velkommen. Det er også viktig at foreldre føler seg trygge når de går fra barnehagen. Videre går overgangssituaasjonene fra lek til måltid, til utetid osv. Personalet må være bevisst på at dette kan være utfordrende for mange og skal forberede barna i forkant av disse overgangene. Avdelingsvis-dagtavle som visualiserer dagens innhold er et godt tiltak.

NY I BARNEHAGEN

Nye barn og foreldre skal bli godt ivaretatt ved oppstart i barnehagen. I Støttumveien barnehage blir alle foreldre til barn som begynner på høsten innkalt til et foreldremøte i mai/juni hvor informasjon om barnehagen samt tilvenningen blir gitt. Her har foreldrene mulighet for å stille spørsmål som kan hjelpe til å skape en god start. Måten vi tilvenner på kaller vi foreldreaktiv tilvenning, det går ut på at foreldre i større grad en tidligere er med på tilvenningen av sitt barn. Foreldre er sammen med barnet sitt de første dagene i alle gjøremål, samt er deltagende i barnehagens praktiske oppgaver. For å skape trygge barn må også foreldrene være trygge, dette håper vi de blir gjennom å være tilstede i barnehagen. Foreldre får et innblikk i hvordan vi jobber. Dersom barna får se at foreldrene er trygge på personalet, vil dette være med på å skape trygge barn. «Tilknytningspersonens hovedoppgave er å fungere som en sikker havn, det vil si å ta imot barnet når det trenger trøst og omsorg, samt å være en trygg base for barnets utforsking, lek og læring»

Barnehagens hovedoppgave i oppstarten er å organisere tilvenningen på en slik måte at barnet kan utvikle en trygg tilknytning til en ny voksen i barnehagen. Personalet må få den nødvendige tiden det tar å lære barnet å kjenne, slik at han eller hun klarer å roe og trøste barnet. I tillegg må barnet få den nødvendige tiden til å bli kjent med personalet slik at det kan ta imot trøsten, bli rolig og kunne bruke tiden sin på lek og utforskning.

I løpet av den første uken vil alle ha en systematisk foreldresamtale hvor vi går igjennom alt det vesentlige i forhold til barnet. Det blir brukt tolk der vi eller foreldrene mener det er behov for det.

Barn som starter opp andre tider i året vil få en tilsvarende tilvenning, men her blir det ikke noe eget foreldremøte i forkant.

BYTTE AV AVDELING

Når barna bytter avdeling er det viktig med en tilvenningsperiode. For barnet er det viktig at det føler seg trygg på overgangen. Fra april begynner vi tilvenning til ny avdeling, gjennom at barna er mer på besøk en vanlig på den nye avdelingen. I starten vil det alltid være med en kjent voksen. Det er også viktig at foreldre føler seg trygge på overgangen og vi vil ha et foreldremøte for disse så snart personalkabalen for nytt barnehageår er klar på våren. Vi prøver å tilstrebe det slik at en personal fra gammel avdeling flytter over med barna til den nye avdelingen.

OVERGANG BARNEHAGE SKOLE

Vi jobber med selvstendighetstrening slik at barna skal få en god overgang mellom barnehage og skole/SFO. Barnehagen skal i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt skolefritidsordning. Dette skal skje i nær samarbeid med barnets hjem. (Kunnskapsdep.2011:53)

Vestby kommune har utarbeidet rutiner som barnehagene og skolene følger:

- August/september: foreldremøte for førskolebarna
- Februar: Innskrivningsdag på skolene
- April/mai: I foreldresamtalen utveksles informasjon som skal gå til skolen. (TRAS)
- Mai/juni: Besøksdager på Skolene
- Mai/juni: Bli- kjent-dager på skolene: Invitasjon sendes til alle skolestartere fra rektor.

SAMARBEID MELLOM HJEM OG BARNEHAGE

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Jf. Barnehageloven §1. Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene jf. Barnehageloven §1 og 4.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Alle foreldre får tilbud om 2 foreldresamtaler hvert år
- Vi er tilgjengelige og tilrettelegger for samtaler når foreldre ønsker
- Vi har 2 foreldremøter i året
- Vi bruker alltid tolk ved behov
- Styrer er med på foreldrerådets møter ved behov
- Det avholdes minimum 2 møter i SU
- Vi er lydhøre for foreldres innspill
- God og konkret informasjon til foreldre
- 4 års samtale

VENNSKAP OG FELLESSKAP

Alle barn skal få muligheten til å føle at de er en del av vennskap og fellesskap i en gruppe. I barnehagen får de daglig muligheten til å utvikle sin sosiale kompetanse med andre barn og voksne. Vi voksne støtter opp og veileder barna til positive samspill gjennom lek og ulike aktiviteter.

Personalet skal bidra til at alle barn:

- Har et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og mestring.
- Opplever glede og trygghet i barnehagen, og at de er en del av en gruppe
- Får tilrettelagt hverdagen sin for god og inspirerende lek
- Får daglig positiv velkomst og avskjed
- Får videreutviklet sin sosiale kompetanse
- Oppnår en god selvfølelse og får utviklet empati
- Ikke opplever mobbing, krenkelser, diskriminering og får utviklet evner til å handle om barna oppdager at andre barn opplever dette.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Kjenner til og jobber etter «Handlingsplan for et godt psykososialt miljø i barnehagene i Vestby kommune»
- Setter inn tiltak for at alle barna skal få muligheten til å føle tilhørighet i gruppen. (Husk også å snakke med barna om hvem som ikke er tilstede).
- Gir positive velkomster og avskjeder hvor vi også har fokus på kroppsspråket vårt.
- Tilrettelegger for god lek som passer til barnegruppen, og være med på å utvikle leken videre.
- Veileder barn i å inkludere hverandre i lek og samhandling.
- Deler barna i smågrupper, også på tvers av avdelinger.
- Har nulltoleranse for mobbing, krenkelser og/eller diskriminering. Vi setter inn tiltak sammen med foreldrene med en gang det oppdages.
- Bruker barnehagens plan for inkluderende barnehage og skolemiljø aktivt

LEK

Leken er nødvendig for at barn skal vokse og utvikle seg. Det er en frivillig aktivitet som barnet selv kan velge å delta i. Leken skal være lystbetont og gi barnet glede, samtidig som den er barnets viktigste læringsarena. Gjennom leken utvikler barnet motoriske, kognitive og sosiale ferdigheter. Leken er identitetsskapende og bidrar til at barnet får en forståelse av seg selv på en rekke ulike områder. Gjennom erfaringer og opplevelser får leken næring. Vi må gi barnet tid, plass og noen å leke med. Barnehagens miljø skal gi rom for spenning, utfordring og innby til lek ute og inne. Dersom noen barn ikke mestrer leken, må personalet støtte og hjelpe dem inn i lek med andre. I et leke-felleskap legges grunnlaget for barns vennskap med hverandre, noe som er viktig for barnas trivsel. Vi bruker barnehagens IBS plan aktivt for å sikre at alle barna føler seg inkludert.

Personalet skal bidra til at alle barn:

- Får felles opplevelser og erfaringer som danner grunnlag for leken
- Opplever et inkluderende miljø hvor alle kan delta i leken.
- Opplever engasjerte og tilstedeværende voksne i lek og aktiviteter gjennom hele dagen.
- Opplever glede, spenning og mestring i lek.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Undrer seg og reflekterer sammen med barna, ut fra barnas opplevelser.
- Deltar aktivt i lek ute og inne.
- Tilrettelegger for variert lek ute og inne, f.eks. bevegelseslek, rollelek, regellek og konstruksjonslek
- Snakker med barna, og hjelper de med å sette ord på leken
- Veileder barna til å ta kontakt på en positiv måte, dele lekene, vente på turen sin, og inkludere andre i leken.
- Tilrettelegger for lek i smågrupper, og fordeler seg til beste for barna ute og inne
- Bidrar til at barn får felles erfaringer som grunnlag for lek og tilrettelegger for utvikling av leketemaer
- Er tilgjengelig, støttende og inspirerende til barnas lek og initiativ.
- Tar utgangspunkt i barnas interesser, alder og kompetanse når vi tilrettelegger for lek og ulike aktiviteter
- Vi bruker den nye bemanningsnormen til å ta barn ut i mindre grupper som tilrettelegges etter barnas behov.

LÆRING

Det er gjennom barns erfaringer med både aktivt og positivt samspill at noe av den viktigste læringen skjer. Her får barn erfare hvordan man skal tilpasse seg hverandre, vise hensyn og samarbeide. I læringsprosessene må vi la barnet utforske med både kroppen og sansene sine. Barn er nysgjerrige, kreative og vitebegjærene, dette må vi anerkjenne, stimulere og legge til grunn i barns læringsprosesser.

Personalet skal bidra til at alle barn:

- Introduseres for nye situasjoner, temaer, fenomener, materialer og redskaper som bidrar til utvikling.
- Får undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og får ny innsikt.
- Får bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.
- Får delta i egen og andres læring

Våre tiltak vi skal gjøre for å oppnå dette:

- Sørger for et inkluderende fellesskap og tilrettelegge for at barn kan bidra i egen og andres læring.
- Tilrettelegger for helhetlige læringsprosesser som fremmer barnas trivsel og allsidige utvikling
- Er oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.
- Støtter og beriker barnas initiativ, undring, nysgjerrighet, kreativitet, læringslyst og tiltro til egne evner
- Utvider barnas erfaringer og sørger for progresjon og utvikling i barnehagens innhold
- Støtter barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener og skaper forståelse og mening sammen med dem
- Sørger for at alle barn kan få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.
- Deler opp i mindre grupper
- Lager gode oversiktelige lekesoner og sørger for at alle får delta

KOMMUNIKASJON OG SPRÅK

Tidlig, god og variert språkstimulering er en viktig del av barnehagens innhold Gjennom våre hverdagsaktiviteter som måltid, lek, samlingsstund, stell og av- påkledning vil vi sette ord på og benevne det som er rundt oss, handlinger og følelsesuttrykk. I systematiske lese, leke, og spillgrupper vil vi ha et spesielt fokus på dette fagområdet.

Personalet skal bidra til at alle barn:

- Lytter, observerer og gir respons i et gjensidig samspill
- Bruker språk til å skape relasjoner, delta i lek og som redskap til å løse konflikter
- Videreutvikler sin begrepsforståelse og bruker et variert ordforråd
- Bruker sitt språk for å uttrykke følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter
- Leker, improviserer og eksperimenterer med rim, rytme, lyder og ord.
- Får erfaringer med ulike skiftspråksuttrykk som lekeskrift, tegning og bokstaver gjennom lese og skrive aktiviteter.
- Opplever spenning og glede ved høytlesning, fortelling, sang og samtale
- Møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sang og uttrykksformer

Våre tiltak til å oppnå dette:

- Skaper et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre.
- Synliggjør språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer
- Inviterer til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål.
- Oppmuntrer barna til å fabulere og leke med språk, lyd, rim og rytme
- Støtter barnas lek med og utforsking av skriftspråk.
- Kjennskap og forståelse for bruk av ASK (Alternativ og Supplerende Kommunikasjon, hjelp til å kommunisere på andre måter en tale. Eksempler på ASK er bruk av håndtegn, fotografi, grafiske symboler og fysiske gjenstander).
- Bruk av konkreter.

OMSORG

Å vise omsorg er det samme som å bry seg om noen.

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. Barna skal oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for. Det skal legges til rette for omsorgsfulle relasjoner, dette er grunnlag for trivsel, glede og mestring.

Barn trenger tilgang til voksne de har en nær relasjon til gjennom hele barnehagedagen. Det skal legges til rette for at barna kan knytte seg til personalet og til hverandre.

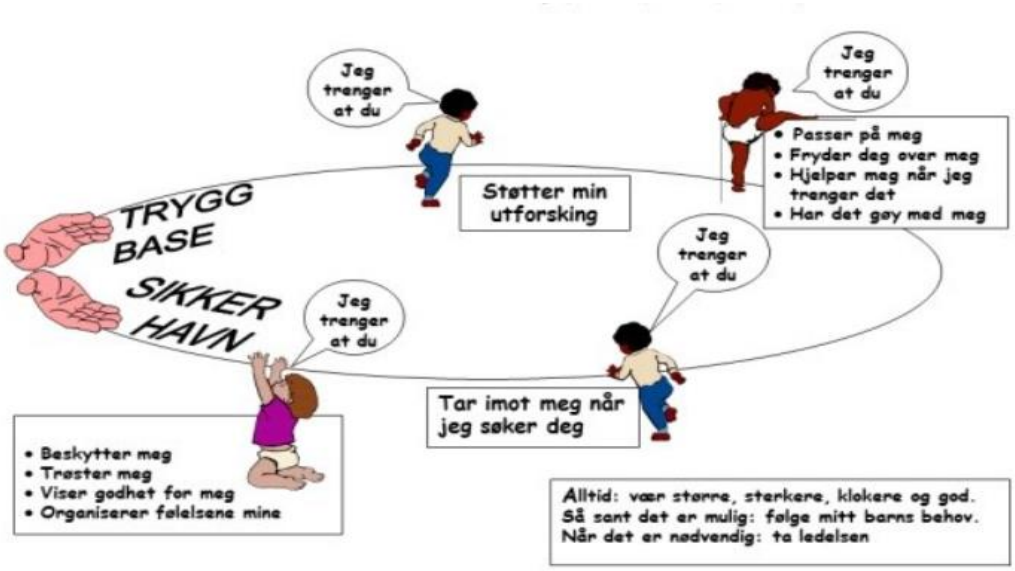

Personalet skal bidra til at alle barn:

- Føler trygghet og tilhørighet
- Utvikler empati og nestekjærlighet
- Utvikler tillit til seg selv og andre

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Ser alle barna og møter deres individuelle behov
- Være en trygg havn som barnet kan gå til og fra etter behov
- Ivaretar barnets behov for fysisk omsorg, også behovet for ro og hvile
- Støtter og oppmuntrer barna til å gi og motta omsorg sammen med barn og voksne.
- Tilrettelegger for en trygg base ved bruk av små grupper.
- Bevist vår rolle som trygg base og veileder barnet ut til gode erfaringer.

MEDVIRKNING

Barnehagen skal være bevisst på barns ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder og forutsetninger. Barn i barnehagen har rett til å gi uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barn skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planlegging og vurdering av barnehagens virksomhet. Det skal tilrettelegges for, og verne om barns lek, ved å se hva som er til det beste for barna der og da.

Personalet skal bidra til at alle barn:

- Blir møtt med anerkjennelse og respekt for deres behov og tanker.
- Blir inkludert i planlegging og evaluering av barnehagens innhold og aktiviteter.
- Har mulighet for lek og aktiviteter med utgangspunkt i deres egne interesser og møter barnas verbale og nonverbale initiativ.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Legger til rette for at medvirkning er tilpasset barnas alder, erfaring og individuelle forutsetninger og behov.

LIVSMESTRING OG HELSE:

Barnehagen skal være helsefremmende og ha en forebyggende funksjon, som blant annet bidrar til å utjevne sosiale forskjeller. Barnehagen skal være et sted som bidrar til barns trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverdi. Samtidig skal barnehagen være en arena der vi gir rom for hvile, fysisk aktivitet og bidra til gode og sunne matvaner. Godt psykososialt miljø i barnehagen, er en plan for forebygging av krenkende atferd og mobbing i barnehagen. Personalet skal kjenne til opplysningsplikten til barnevernet, jf. Barnehageloven §22.

Personalet skal bidra til at alle barn:

- Møter en arena der vi daglig fremmer barnas bevegelsesglede og motorisk utvikling.
- Får et godt grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner.
- Har et sted for ro og hvile og avslapping i løpet av barnehagedagen.
- Møter voksne som undrer seg sammen med barna. Vi legger til rette for at barna opplever mestring ved å tilby oppgaver de har forutsetning for å lykkes med.
- Skal få tenke selv, stille spørsmål og reflektere sammen.
- Oppleve seg som subjekter og likeverdige medmennesker.
- Får oppleve fysisk aktivitet og bidra til å fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Følger «Nasjonal faglig retningslinje for mat og måltider i barnehagen» gitt av Helsedirektoratet.
- Bruker Vestby kommune sin handlingsplan for et godt psykososialt miljø i barnehagen.
- Er med og holder oss oppdaterte i forhold til kommunens satsing på IBS.

DANNING

Danning handler om å bli et godt medmenneske, og om at barna skal få oppleve at de skaper en mening i den verden de er en del av. Det er en livslang prosess hvor barna skal få utvikle seg i samvær med andre, samtidig som de utvikler evner til å reflektere over egne handlinger og væremåter. De skal få oppleve tilhørighet til samfunnet, natur og kultur, samtidig som de utvikler kritisk tenkning med vurderingsevne i forhold til samfunnet de lever i.

Personalet skal bidra til at alle barn:

- Føler seg sett og hørt ved å bli verdsatt for sin væremåte, sine handlinger og ytringer.
- Yter og opplever gjensidig respekt i barnegruppen.
- Får øve seg på ytringer og å være i fokus i større og mindre grupper.
- Utvikler selvfølelse og empati.
- Blir kjent i nærområdet, naturen og med de ulike kulturene vi har i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Opptrer støttende og anerkjennende ovenfor alle barn.
- Verdsetter alle barna og få dem til å føle seg verdifulle ved å være oppmuntrende og positive til deres personlighet.
- Reflekterer og undrer oss sammen med barna.
- Deler barnegruppen i mindre grupper for at barna lettere skal få oppleve seg sett og hørt, samtidig som vi voksne enklere kan oppdage deres ulike væremåter, interesser og perspektiver.
- Tilrettelegger for lek ute og inne, preget av positive og meningsfulle opplevelser basert på barnas egne interesser. Her har vi også fokus på at barna skal få etablere sin egen kultur.
- Synliggjør og fremhever ulike personligheter og egenskaper hos hvert enkelt barn.
- Bruker barnegruppens ulikheter og mangfold som ressurser i det pedagogiske arbeidet.
- Lærer barna å ha omsorg for hverandre og å løse konflikter på en god måte.
- Tilrettelegger for jevnlige turer i nærområdet og i naturen, og arrangere ulike markeringer i barnehagen.
- Tilstreber at barna ikke kommer i lojalitetskonflikt mellom hjem og barnehage

GRØNT FLAGG- BÆREKRAFTIG UTVIKLING

Kompostering og kjøkkenhage.

Grønt Flagg er en miljøsertifiseringsordning rettet mot barnehager og alle typer skoler. Formålet med Grønt Flagg er å styrke bærekraftig utvikling gjennom miljøundervisning. Grønt Flagg som pedagogisk verktøy bidrar til å øke kunnskap å skape felles engasjement hos barn og voksne.

Personalet skal bidra til at barna:

- Lærer at vi kan redusere avfallsmengden gjennom kompostering
- Får mer kunnskap om matproduksjon
- Får innblikk i hvordan matavfall kan gjenvinnes og blir til jord
- Opplever prosessen fra frø til ferdig produkt
- Få en økt bevissthet rundt hvordan riktig adferd kan påvirke i viktige miljøspørsmål
- Er med å lage miljøregler for barnehagen
- Lærer å ta vare på miljøet som en forutsetning for bærekraftig utvikling
- Tar vare på leker og fokus på gjenbruk

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Få kjennskap til kompostering ved samtale og erfaring
- Komposterer matavfall
- Så humlevennlige blomster
- Følge og delta i en prosess «fra frø til produkt»
- Reparere leker
- Skrur av lys når vi forlater rom
- Unngår å la vannet renne unødvendig

"Grønt Flagg sin største prestasjon er å bidra til å utvikle en ny generasjon bærekraftig tenkende, miljøbevisste mennesker".

PLANLEGGING:

Årsplanen er vårt arbeidsredskap og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkelt barn og barnegruppen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi har 5 planleggingsdager og 10 personalmøter i året der hele personalgruppen er deltagende. Her legges føringene for vårt pedagogiske arbeid.
- Styrer og pedagogene har 2 møter i mnd. hvor det blir diskutert saker som har betydning for det pedagogiske tilbudet.
- Avdelingen har 2 møter i mnd. hvor det planlegges og evalueres arbeidet på den enkelte avdeling.
- Pedagogene har i 100 % stilling min. 4 t/u de bruker på planlegging, dokumentasjon og etterarbeid/vurdering. Fagarbeidere og assistenter får tid til planlegging og forberedelse ved behov.
- Vi er lydhøre for barnas og foresattes innspill, og gir faglig begrunnende tilbakemeldinger.

VURDERING

Målet med vurdering i barnehagen er å skape den gode barnehage for det enkelte barn. Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Hovedformålet med vurderingsarbeidet er å sikre at alle barn får et tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- I mnd. brevene våre reflekterer vi rundt det som skjer i barnehagen i det daglige arbeidet, og vurderer det pedagogiske arbeidet.
- Vi vurderer i de ulike møtene vi har i barnehagen. Formålet med vurderingen er å se om vårt daglige virke samsvarer med rammeplan for barnehagen, barnehageloven, barnekonvensjonen og vår egen årsplan.
- Vårt vurderingsarbeid baseres på tilbakemeldinger fra barn og foreldre, observasjoner, barnesamtaler og dokumentasjonsarbeid, samt refleksjoner i personalgruppen.
- Vi har felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet. Dette gir personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring, samt utvikle barnehagen som pedagogisk virksomhet.

DOKUMENTASJON

Dokumentasjon synliggjør personalets arbeid for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldrene, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barn opplever, lærer og gjør i barnehagen.

Våre tiltak for å oppnå dette:

- Vi skal dokumentere barnegruppens og enkelt barns trivsel og allsidig utvikling når det er nødvendig med tilrettelagt tilbud.
- Verne om barnets personlige integritet. Et etisk perspektiv skal ligge til grunn ved dokumentasjon av barnegruppen og enkelt barn.
- Dokumentasjonsarbeidet vi driver skal skape grunnlag for refleksjon og vurdering.
- Vi skal dokumentere barnas læringsprosesser og det som skjer i barnehagen.

PROGRESJONSTABELL FOR DE 7 FAGOMRÅDENE

«Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter» (rammeplan 2017:44).

Progresjonsplanen beskriver hvordan barnehagen arbeider med de 7 fagområdene som er beskrevet i rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver.
Fagområdene vil sjeldent opptre isolert. Flere områder vil ofte være representert samtidig i temaopplegg og i forbindelse med hverdagsaktiviteter.

Kommunikasjon, språk og tekst

1-2 år	3-4 år	Skolekart
• Vi setter ord på og beskriver det vi gjør og opplever sammen med barnet • Vi bruker sanger, rim, regler og eventyr formidlet med hjelp av konkreter, gjenstander og figurer • Vi bruker visuell støtte som konkreter og bilder for å synliggjøre betydning av ord og begreper. • Vi leser bøker og får barna til å gjenta enkle ord • Personalet tolker, bekrefter og anerkjenner barnas kroppsspråk • Personalet gjentar korrekt det barnet prøver å si, uten å påpeke feilene/manglene • Vi leker med ord	• Vi leser bøker, fortellinger og eventyr • Vi bruker rim, regler, "ellinger", fingerleker og sanger • Vi synger sanger på flere språk • Vi bruker visuell støtte som konkreter og bilder for å synliggjøre betydningen av ord og begreper • Vi spiller spill og har regelleker	• Barna lytter til fortellinger, eventyr, bøker og annet språkstimulerende materiale i små grupper og samlingsstund. • Vi bruker visuell støtte som konkreter og bilder i tillegg til verbalspråk • Barna øver på å gjenkjenne tall, symboler og bokstaver. • Barna blir kjent med rim, regler, vitser og gåter

Kropp, bevegelse og helse

1-2 år	3-4 år	Skolekart
• Vi lærer barna navn på kroppsdeler • Grov- og finmotorisk trening i aktiviteter ute og inne • Vi lærer barna å vaske hender og hoste/nyse i albukroken • Selvstendighetstrening f.eks. spise/smøre selv, vaske hender og kle på seg • Enkle hinderløyper • Hvile	• Vi har tema om kroppen • Vi går turer i ulendt terreng • Lager hinderløype • Finmotoriske aktiviteter som klippe, lime, perle, tegne • Personalet skal være støttende og motiverende og gi barna plass og tid til å prøve selv ved måltider, do trening, påkledning o.l. • Vi lærer barna forskjellige regelleker	• Tema om sunt og usunt for kroppen, fysisk aktivitet og hygiene • Beherske av og på kledning og ha en forståelse for hva man må ha på seg ut fra vær. • Leker ulike regelleker som krever større grad av kroppsbeherskelse • Vi skal være støttende og oppmuntre barna til å prøve selv og ta kroppslige utfordringer i leken

Kunst, kultur og kreativitet

1-2 år	3-4 år	Skolekart
• Vi rimer og synger sanger • Vi lar barna bruke ulike formidlingsverktøy og materialer • Vi formidler kulturarv gjennom enkle eventyr, sang og musikk	• Vi lytter til forskjellige musikksjangre • Vi forteller eventyr og bruker enkle rollespill • Barna får grunnleggende erfaring med ulike typer formingsmateriell, teknikker og verktøy f.eks. perler, plastelina, papp, trolldeig, sakser og pensler m.m • Vi bruker naturmaterialer og annen udefinert materiale	• Vi har voksenstyrte aktiviteter med sangleker og tradisjonsleker • Vi har eventyrformidling ved hjelp av ulike formidlingsmetoder • Vi inspirerer barna til å skape sine egne uttrykk • Barna oppmuntres til å tegne fra opplevelser og gitte oppgaver

Natur, miljø og teknikk

1-2 år	3-4 år	Skolekart
• Vi utforsker de ulike årstidene • Vi lager sand/sølekaker og hopper i vanndammer • Vi lager snømann og smelter snø • Vi stimulerer barna til å bruke alle sansene når de er ute i naturen. Kjenne på snø, lukte på blomster, smake på bær osv. • Vi går korte turer i nærmiljøet	• Vi opplever nærmiljøet og skogen • Vi gir barna opplevelser og erfaringer med hva som lever og gror • Vi undrer oss sammen med barna og deler deres nysgjerrighet og utforskertrang • Vi kildesorterer og komposterer • Vi undersøker fenomener i naturen, og bruker oppslagsbøker, forstørrelsesglass og samlebokser	• Vi lærer om årstidene • Tema om dyr • Fordypning, undring og forskning i naturfenomener, f.eks. studere maurtue, trær og sopp • Vi utforsker nye turområder • Vi lærer å bruke å ta vare på naturen

Etikk, religion og filosofi

1-2 år	3-4 år	Skolekart
• Vi undrer oss sammen med barna og møter deres spørsmål, tro og undring med respekt • Vi snakker om hvordan vi skal være mot hverandre • Vi støtter og veileder i konfliktsituasjoner • Vi anerkjenner og bekrefter når barna handler på en god måte	• Vi veileder og snakker med barna om vennskap, konfliktløsing og sosialt samspill • Nulltoleranse for erting, mobbing og rasistiske holdninger • Barna skal lære seg forskjell på rett og galt • Møte barns tanker, spørsmål og undring med	• Vi leser små historier og filosoferer rundt ulike tema som rettferdighet, respekt, toleranse, tilgivelse, vennskap og å løse konflikter • Vi samtaler om verden rundt oss • Barna får undre seg sammen, tankene deres er viktige og verdifulle • Barna skal få kjennskap til

• Vi lærer barna å vente på tur og å dele med andre • Vi hjelper barna til å forstå forskjellen på rett og galt • Kjennskap til religioner og livssyn som er representert i barnegruppa	respekt og ha gode samtaler	forskjeller og likheter mellom religion, kjønn og språk • Barna blir mer selvstendige i konfliktløsning, men får støtte og veiledning • Vi hjelper barna til å forstå at deres handlinger påvirker både egen og andres situasjon

Nærmiljø og samfunn

1-2 år	3-4 år	Skolekart
• Små turer i nærmiljøet • Barna skal oppleve at de blir tatt på alvor uavhengig om de er gutter eller jenter • Vi blir kjent med de ulike rommene i barnehagen og uteområdet • Vi bekrefter barnas væremåte, valg av aktiviteter og leker uavhengig av kjønn	• Vi går litt lengre turer i nærmiljøet i tillegg til biblioteket og nærbutikken. • Kunnskap om FNs barnekonvensjon • Likeverdighet uavhengig av bakgrunn og forutsetninger • Vi samtaler med barna om det vi ser og opplever på tur • Barna skal få erfaringer med enkle trafikkregler	• Vi besøker nærskolene, kirken og biblioteket • Økt kunnskap om barnekonvensjonen • Vi blir kjent med ulike land, kulturer og fremmer barns identitet • Barna skal få ytterligere erfaringer med trafikkregler og trafikkvett

Antall, rom og form

1-2 år	3-4 år	Skolekart
• Vi rydder og sorterer leker • Vi lærer forskjell på stor/liten over/under • Vi teller f.eks ved bruk av tellesanger, regler og i hverdagssituasjoner • Vi bygger med klosser og andre materialer • Barna leker med puttekasser, enkle puslespill, enkel byggelek m.m.	• Vi omgir oss med tall og øver på å telle • Erfaring med ulike typer mål og måleenheter • Aktiviteter, leker og spill tilpasset alder og modning • Bygge med konstruksjonsleker som f.eks. Kappla, Lego og Duplo • Barna lærer om geometriske former som sirkel, kvadrat og trekant- personalet bruker begrepene bevisst i hverdagen • Vi jobber for at barna skal få en forståelse for hverdagslige motsetninger som tung/lett, større/mindre osv.	• Vi øver på å telle til, og bli kjent med tallene frem til 12 og løser oppgaver knyttet til mengde • Vi samtaler rundt matematiske former og begreper som f.eks. større/mindre, tung/lett osv. • Vi spiller terningspill og kortspill • Vi bruker matematiske begreper i hverdagen, og undrer oss over ulike matematiske fenomener • Vi jobber med lengde og volum

Personalmøter og planleggingsdager, 2019

Dato/tid	Hva skjer?	Forberedelse
Onsdag 2. januar kl. 8 – 15.30	Planleggingsdag	10-Faktor undersøkelse Brukerundersøkelse Vi forbereder kuber til hver avdeling
Onsdag 13. februar kl. 17.15 – 19.45	Personalmøte	Case IBS og bruk av handlingssløyfa Ståstedsanalyse
Tirsdag 26. februar Kl 19-20.30	Foreldremøte	Felles informasjon Plan for avdelingen Informasjon om foreldreråddet
Onsdag 6. mars kl. 17.15 – 19.45	Personalmøte	Ståstedsanalyse IBS
Tirsdag 9. april kl. 17.15 – 19.45	Personalmøte	IBS HMS/risikoanalyser/brannvern/IK mat/miljørettet helsevern
Tirsdag 23. april kl. 8 – 15.30	Planleggingsdag	
Onsdag 29. mai kl. 17.15 – 19.45	Personalmøte	Evaluering, vår 2019 Planlegging av oppstart, høst 2019 Avdelingssammensetting
Onsdag 5 juni Kl. 17-19.30	Foreldremøte nye barn	Pedledere møter nye foreldre + 2 assistenter som kan passe eventuelt barn
Juni	Personalmøte	Sommerbarnehage Kun for de som skal jobbe i sammenslåtte uker
Mandag 15. august kl.8 – 15.30	Planleggingsdag	
Tirsdag 16. august kl. 8 – 15.30	Planleggingsdag	Etisk reglement Forberedelse, foreldremøte Brann rutiner
Onsdag 28. august kl. 17.15 – 19.45	Personalmøte	Lederutsagn HMS/risikoanalyser/brannvern/IK mat/miljørettet helsevern Faktor 10 se på handlingsplan
Torsdag 19. september kl. 18.00 – 19.30	Foreldremøte	Avdelings informasjon Valg av SU representanter Felles planer Overgang bhg-skole
Tirsdag 24. september Kl. 17.15 – 19.45	Personalmøte	
Onsdag 16. oktober kl. 17.15 – 19.45	Personalmøte	HMS/risikoanalyser/brannvern/IK mat/miljørettet helsevern Medarbeiderundersøkelse faktor 10 Evaluere årsplan
Torsdag 17. oktober kl. 8-15.30	Pedagogmøte	Årsplan 2020

Fredag 1. november kl. 8 – 15.30	Planleggingsdag	Årsplan 2020 HMS/risikoanalyser/brannvern/IK mat/miljørettet helsevern
Tirsdag 12. november kl. 17.15 – 19.45	Personalmøte	Oppfølging, medarbeiderundersøkelse faktor 10 Årsplan 2020 Risikoanalyse brann
Onsdag 11. desember Kl 17.15 – 19.45	Personalmøte	?

I tillegg til denne planen er det assistentveiledning på enkelte fredager som har tema «ny rammeplan og eksterne kurs»

Jeg minner om at oppmøte på personalmøter regnes som en del av arbeidstiden. Så lenge møtet er varslet mer enn 14 dager i forveien er man pliktig til å møte.

Komiteer i løpet av året:

Hva:	Komite:
6. februar; samenes dag	Monica, Marius, Gry
13. februar; vinteraktivitets dag	Lisbeth, Herdis, Joy
21 februar; morsmålsdag	Monica, Linn
1. mars karneval	Vår, Anna
Mars; påskeforming	Heidi,
12 april; påskefrokost	Joy, Nimo
12 april; Påskesamling	Herdis
17. mai markering (16. mai)	Srisuda, Marius, Gry, Kjersti
Mai; sommerfest med foreldre	
Juni; overnatting skolekart	Aida, Joy
September; høstfest	Skolekarten
24 oktober; FN dag markering	
November / desember; Juleverksted	
Desember; julebord for barna	Anna
Desember; adventssamlinger	